

Ügyszám: NAIH/2018/4017/2/V

[...] részére

[...]

Tisztelt [...]!

Levelében a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságtól (a továbbiakban: Hatóság) arról kért állásfoglalást, hogy az Európai Unió általános adatvédelmi rendelete (a továbbiakban: GDPR)¹ alapján mikor elégséges az adatkezelőknek a GDPR 13.-15. cikkeiben előírt kötelezettségek teljesítése során csupán a címzettek kategóriát közölni az érintettekkel.

A Hatóság az alábbiakról tájékoztatja:

A Hatóságnak a GDPR szerint és az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. §-a² szerint sem feladata, hogy valamely meghatározott adatkezelés értékelését elvégezze és annak jogszabályi megfelelőségéről előzetesen állásfoglalást alakítson ki vagy adatkezelési kérdésekben konzultációt folytasson. Ilyen tevékenység folytatása jelentősen meg is haladná a Hatóság erőforrásait. Az adatkezelés valamennyi ismérve az adatkezelőnél áll rendelkezésre, ezért elsősorban ő képes annak megítélésére, hogy a jogszabályi megfelelés érdekében milyen intézkedések lehetnek szükségesek; a Hatóság nem veheti át az adatkezelő e tekintetben fennálló felelősségét. Ezzel összhangban a GDPR is azt írja elő a Hatóság egyik feladatául, hogy felhívja az adatkezelők (adatfeldolgozók) figyelmét a rendelet szerinti kötelezettségeikre, és kérésre tájékoztatást nyújtson az érintettnek az őt megillető jogok gyakorlásával kapcsolatban [GDPR 57. cikk (1) bekezdés d)-e) pontja³].

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (a továbbiakban: GDPR)

² Infotv. 38. § (2) bekezdés: A Hatóság feladata a személyes adatok védelméhez, valamint a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jog érvényesülésének ellenőrzése és elősegítése.

(3) A Hatóság a (2) bekezdés szerinti feladatkörében az e törvényben meghatározottak szerint

a) bejelentés alapján vizsgálatot folytat;

b) hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást folytathat;

c) hivatalból titokfelügyeleti hatósági eljárást folytathat;

d) a közérdekű adatokkal és a közérdekből nyilvános adatokkal kapcsolatos jogsértéssel összefüggésben bírósághoz fordulhat;

e) a más által indított perbe beavatkozhat.

f)

g)

h) ellátja az Európai Unió kötelező jogi aktusában, így különösen az általános adatvédelmi rendeletben és a 2016/680 (EU) irányelvben a tagállami felügyeleti hatóság részére megállapított, továbbá a törvényben meghatározott egyéb feladatokat.

³ A GDPR 57. cikk (1) bekezdés d) és e) pontja alapján „Az e rendeletben meghatározott egyéb feladatok sérelme nélkül, a felügyeleti hatóság a saját területén ellátja a következő feladatokat

d) felhívja az adatkezelők és az adatfeldolgozók figyelmét az e rendelet szerinti kötelezettségeikre;

e) kérésre tájékoztatást ad bármely érintettnek az e rendelet alapján őt megillető jogok gyakorlásával kapcsolatban, és e célból adott esetben együttműködik más tagállamok felügyeleti hatóságaival;”

A fentiekre és a beadványában foglaltakra tekintettel a Hatóság az alábbiakra hívja fel a szíves figyelmét:

1. A tisztességes és átlátható adatkezelés elve⁴ megköveteli, hogy az érintett tájékoztatást kapjon az adatkezelés tényéről és céljairól.⁵

A GDPR mind a 13., mind a 14. cikkben úgy rendelkezik, hogy az adatkezelőknek az érintett tudomására kell hozniuk a személyes adatok címzettjeit,⁶ illetve a címzettek kategóriáit. Az adatkezelőknek az adatkezelés teljes időtartama alatt szem előtt kell tartaniuk az átlátható adatkezelés elvét, mind a GDPR 13.-14. cikk szerinti tájékoztatási kötelezettség teljesítése, mind a 15. cikk szerinti hozzáférési jog biztosítása során. Ennek körében arra kell törekedniük, hogy az érintett minél teljesebb és átfogóbb képet kapjon a személyes adatai kezeléséről, mivel kizárólag így van lehetősége felmérni azt, hogy egy adott adatkezelés milyen hatással van a magánszférájára.

A Hatóság álláspontja szerint esetről esetre kell megítélni, hogy mikor elegendő az érintetteket csak a címzettek kategóriáiról tájékoztatni. Általánosságban azonban elmondható, hogy amennyiben egy adott tevékenységet végző címzettből csupán néhány van, akiknek a személye konkrétan meghatározható, abban az esetben szükséges a címzettek megnevezése és nem elegendő a címzettek kategóriáiról való tájékoztatás. Ha tehát – az Ön által említett példánál maradva – az adatkezelő részére a könyvelést egy cég végzi, és részére továbbítanak személyes adatokat, úgy szükséges a könyvelő cég megnevezése.

Akkor lehet elegendő a címzettek kategóriáiról való tájékoztatás, ha az adott címzetti kör jelentős, és az ő kilétükről való tájékoztatás rontaná a tájékoztató átláthatóságát, közérthetőségét, világosságát, megsértve ezzel az átlátható tájékoztatás követelményét.⁷ Ilyen lehet például, amikor egy utazási iroda – amely számos különböző úticélna szervez utazásokat – nem sorolja fel tételesen, hogy mely szállodáknak továbbítja az érintettek személyes adatait, mivel helyszínenként és időpontonként eltérő lehet, hogy hol biztosítja ügyfelei elszállásolását. A címzettek tételes felsorolása ebben az esetben rontaná a tájékoztató közérthetőségét, valamint nem valós adatkezelési körülményekről is tájékoztatná az érintetteket, mivel nem minden, a tájékoztatóban megnevezett címzett részére kerülnének

⁴ GDPR 5. cikk (1) bekezdés a) pont: A személyes adatok kezelését jogszerűen és tisztességesen, valamint az érintett számára átlátható módon kell végezni („jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság”).

⁵ GDPR (60) preambulumbekkezdés

⁶ GDPR 4. cikk 9. pont: „címzett”: az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, akivel vagy amellyel a személyes adatot közlik, függetlenül attól, hogy harmadik fél-e. Azon közhatalmi szervek, amelyek egy egyedi vizsgálat keretében az uniós vagy a tagállami joggal összhangban férhetnek hozzá személyes adatokhoz, nem minősülnek címzettek; az említett adatok e közhatalmi szervek általi kezelése meg kell, hogy feleljen az adatkezelés céljainak megfelelően az alkalmazandó adatvédelmi szabályoknak;

⁷ GDPR 12. cikk (1) bekezdés: Az adatkezelő megfelelő intézkedéseket hoz annak érdekében, hogy az érintett részére a személyes adatok kezelésére vonatkozó, a 13. és a 14. cikkben említett valamennyi információt és a 15–22. és 34. cikk szerinti minden egyes tájékoztatást tömör, átlátható, érthető és könnyen hozzáférhető formában, világosan és közérthetően megfogalmazva nyújtsa, különösen a gyermekeknek címzett bármely információ esetében. Az információkat írásban vagy más módon – ideértve adott esetben az elektronikus utat is – kell megadni. Az érintett kérésére szóbeli tájékoztatás is adható, feltéve, hogy más módon igazolták az érintett személyazonosságát.

továbbításra a személyes adataik.

2. A GDPR 13.-14. cikke és a 15. cikke alapján nyújtott tájékoztatást meg kell különböztetni egymástól. Míg a GDPR 13.-14. cikk szerinti tájékoztatás arra szolgál, hogy az érintett általános, átfogó képet kapjon a személyes adatai kezeléséről, addig a hozzáférési jog célja kifejezetten az, hogy az érintett konkrétan a saját személyes adatainak kezeléséről kapjon tájékoztatást az adatkezelés jogszerűségének megállapítása és ellenőrzése érdekében.⁸

Ebből kifolyólag főszabályként az adatkezelőknek az érintett hozzáférési jogának gyakorlására irányuló kérelme esetén meg kell nevezniük az adattovábbítás címzettjeit, akkor is, ha korábban csak a címzettek kategóriáról nyújtottak tájékoztatást, mivel ekkor személyre szóló felvilágosítás adására kötelesek, és pontosan tudniuk kell, hogy kiknek a részére továbbították az adott érintett személyes adatait. A hozzáférési jog gyakorlása körében tehát csak kivételes esetben lehet elfogadható, ha az adatkezelők kizárólag a címzettek kategóriáiról tájékoztatják az érintetteket.

3. Önmagában az a tény, hogy az adatkezelő bizonyos információkat üzleti titoknak tekint, nem korlátozhatja teljesen⁹ az érintettek tájékoztatáshoz való, illetve hozzáférési jogát. Ezt támasztja alá az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény is, amely úgy rendelkezik, hogy nem minősül az üzleti titokhoz való jog megsértésének, ha az üzleti titok felfedését közvetlenül alkalmazandó uniós jogi aktus vagy törvény írja elő.¹⁰

E körben kiemelendő, hogy a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó titkos tény, tájékoztatás, egyéb adat, és az azokból készült összeállítás csak akkor minősül üzleti titoknak, ha az vagyoni értékkel bír,¹¹ így az adatkezelőknek az üzleti titokra való hivatkozás során ezt a körülményt is figyelembe kell venniük.

4. A GDPR 13.-14. cikke tartalmazza, hogy az adatkezelőknek minimálisan mely adatkezelési körülményekről kell tájékoztatniuk az érintetteket. Ez természetesen nem jelenti

⁸ GDPR (63) preambulumbekzdés: Az érintett jogosult, hogy hozzáférjen a rá vonatkozóan gyűjtött adatokhoz, valamint arra, hogy egyszerűen és észszerű időközönként, az adatkezelés jogszerűségének megállapítása és ellenőrzése érdekében gyakorolja e jogát. Ez magában foglalja az érintett jogát arra, hogy az egészségi állapotára vonatkozó személyes adatokhoz – mint például a diagnózis, a vizsgálati leletek, a kezelőorvosok véleményei, valamint a kezeléseket és a beavatkozásokat tartalmazó egészségügyi dokumentációk – hozzáférjen. Ezért minden érintett számára biztosítani kell a jogot arra, hogy megismerje különösen a személyes adatok kezelésének céljait, továbbá ha lehetséges, azt, hogy a személyes adatok kezelése milyen időtartamra vonatkozik, a személyes adatok címzettjeit, azt, hogy a személyes adatok automatizált kezelése milyen logika alapján történt, valamint azt, hogy az adatkezelés – legalább abban az esetben, amikor az profilalkotásra épül – milyen következményekkel járhat, továbbá hogy minderről tájékoztatást kapjon. Ha lehetséges, az adatkezelő távoli hozzáférést biztosíthat egy biztonságos rendszerhez, amelyen keresztül az érintett a saját személyes adataihoz közvetlenül hozzáférhet. Ez a jog nem érinti hátrányosan mások jogait és szabadságait, beleértve az üzleti titkokat vagy a szellemi tulajdont, és különösen a szoftverek védelmét biztosító szerzői jogokat. Ezek a megfontolások mindazonáltal nem eredményezhetik azt, hogy az érintettől minden információt megtagadnak. Ha az adatkezelő nagy mennyiségű információt kezel az érintettre vonatkozóan, kérheti az érintettet, hogy az információk közlését megelőzően pontosítsa, hogy kérése mely információkra vagy mely adatkezelési tevékenységekre vonatkozik.

⁹ GDPR (63) preambulumbekzdés

¹⁰ Az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény 5. § (3) bekezdés c) pontja

¹¹ Az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény 1. § (1) bekezdés

korlátját annak, hogy az adatkezelő ennél pontosabb tájékoztatást adjon. Ebből eredően a Hatóság kifejezetten jó gyakorlatnak tartja, ha az adatkezelők nem csupán a címzettek vagy azok kategóriáit jelölik meg a tájékoztatóban, hanem azt is, hogy részükre mely személyes adatokat milyen célból továbbítják. Az átláthatóság érdekében érdemes a fentiekről táblázatos formában tájékoztatni az érintetteket.

5. A GDPR szabályainak értelmezéséhez hasznos segítséget jelentenek az Adatvédelmi Irányelv 29. cikke alapján létrehozott Adatvédelmi Munkacsoport iránymutatásai, amelyek elérhetők – jórészt magyarul is – a Hatóság honlapjáról (<https://www.naih.hu/29-es-munkacsoport-iranymutasai.html>).

Ezen kívül feltehetőleg érdemes áttekinteni az Európai Bizottság felkészítő anyagait is ezeken a hivatkozási címeken: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-386_hu.htm és https://ec.europa.eu/commission/priorities/justice-and-fundamental-rights/data-protection/2018-reform-eu-data-protection-rules_hu#library.

A GDPR-hoz kapcsolódóan a honlapunkon megtalálhatók az e tárgyban született egyedi ügyben nyújtott állásfoglalásaink is, amelyek ezen a hivatkozási címen érhetők el: <https://www.naih.hu/az-adatvedelmi-reformmal-kapcsolatos-allasfoglalasok.html>.

Mindezekon túl a hatóság felhívja szíves figyelmét, hogy – eljárási kereteket nélkülöző, konzultációs válaszként kiadott – jelen tájékoztatása sem jogszabálynak, sem egyéb jogi eszköznek nem tekinthető, az normatív jelleggel, jogi erővel, illetve kötelező tartalommal nem rendelkezik.

Ezen állásfoglalás a Hatóság jelenlegi álláspontját tükrözi, amely azonban a jövőben az egységesség elve és a tagállami hatóságok közötti együttműködés, illetve az Európai Adatvédelmi Testület által kiadott jogértelmezések tükrében módosulhat.

A Hatóság jelen ügyben rendelkezésre bocsátott információk alapján kialakított jogértelmezése más hatóságot, a bíróságot és az adatkezelőt nem köti, annak csak iránymutató jellege van. Az állásfoglalás, tájékoztatás kiadása tehát nem mentesíti annak címzettjét illetve az adatkezelőt saját jogi álláspontja kialakításának szükségessége, illetve az adatkezelésért fennálló felelősség alól.

Budapest, 2018. október 8.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár